

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status
accomodatas complectens**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

De undecima obligatione Ad Confessiones actu excipiendas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

turrendi. 3. Ut sub actuali auditione peccatorum faciem diligenter strophio aut alia re obtegat, ne ex vultu signum aliquod displicentiæ ex peccatorum narratione haustæ ab adstantibus vel aspicientibus colligatur. 4. Ut, ubi absolutio- nis verba profert, vultum æqualiter ad modestam serenitatem compositum gerat, maximè si ob gravia peccata in confes- sione aliqua audita, vel crassitiem & ruditatem Pænitentis non- nihil ad iram & indignationem se commotum adverteret. 5. Ut etiam manum sinistram, si fortè eam super genua deposi- tam habet, quietam tenere asuescat, ne variâ agitatione sus- picionem aspicientibus moveat commotionis ob gravia Pæ- nitentis delicta conceptæ. 6. Ut, ubi frequens est confiten- tium accursus, & compressio, sedulò caveat, ne clariori voce periculum sigilli violandi incurrat, maximè si Pænitentem debiliori auditu præditum sit nactus, tunc enim præstat ejus- modi Pænitentem (si in Sacristiam, aut alium separatum lo- cum deduci non queat) citiùs expedire, quàm longiori ser- mone vel adhortatione periculum incurrere, ne ab adstanti- bus dicta audiantur.

DE UNDECIMA OBLIGATIONE Ad Confessiones actu excipiendas.

Qu. 1. *An sit aliqua obligatio obligans Sacerdotem non cura- tum ad confessiones audiendas?* R. per se loquendo, & extra ar- ticulum mortis, non esse ullam obligationem confessiones aliorum excipiendi; quia nullus apparet titulus, ex quo talis obligatio oriri queat. Dixi tamen: *extra articulum mortis*: quia in tali casu, cum Ecclesia Catholica etiam simplicibus, & non approbatis Sacerdotibus potestatem conferat audiendi confessiones, omnino lex charitatis obligat, ut in extrema necessitate constitutus non privetur tali auxilio, si alius ap- probatus Sacerdos non adsit, qui possit idem officium præ- stare.

Qu. 2. *Quantam obligationem habeat curatus Sacerdos ad confessiones excipiendas?* R. cum Ludovico de Ponte to. 4. de perf. tr. 5. c. 2. triplici potissimum tempore eum ad confes- siones suorum Parochianorum seu Oviùm excipiendas obligari. Pri- mum est, cum ipsi Parochiani, sive propter præceptum Eccle- siæ, sive propter præceptum divinum in articulo mortis, te- nentur

nentur peccata sua confiteri, si possunt; tunc enim merito
 ipse utpote ad hoc specialiter deputatus obligatur ad occa-
 sionem illis faciendam huic præcepto satisfaciendi; ne alio-
 qui, si quis in peccato mortali moreretur, sanguinem illius de
 manu Parochi requirat DEVS. Alterum tempus est, cum ob
 aliquam necessitatem non extremam confessiones suas audiri
 petunt; v. g. quando in grave peccatum mortale lapsi in Sa-
 cramentum gratiæ redire desiderant; aut gravibus tentationibus,
 scrupulisve vexantur; tunc enim jure suo recurrunt ad Pastro-
 rem & Medicum suum, qui sine gravi, urgentique causa non
 potest eis remedium negare, aut differre, ne fortè talis dilatio
 sit causa ruinæ spiritualis, aut certè difficilioris curationis.
 Tertium tempus est, cum ob profectum & perfectionem suam
 majorem procurandam confiteri petunt; ut si ob indulgentiam
 aliquam obtinendam; vel Festum aliquod solemnius
 celebrandum; vel utilitates ex sacra Confessione & Commu-
 nione hauriri solitas participandas peccata sua audiri debe-
 rent; nam, cum in talibus casibus per virtutem Sacramenti
 gravibus culpis præserventur, atque in virtutum exercitiis,
 gratiæque crescant, omnino ad Pastorem ratione Officii sui
 pertinet, eisdem ad tales fructus consequendos cooperari, ne
 alioqui jure apud cælestem Patrem conquerantur, quod ipsi
 velut in perfectione Parvuli petierint panem, & non fuerit,
 qui frangeret eis. Quin & ipse summus Pastor animarum Chri-
 stus justissimam de talibus Pastoribus velut Vicariis suis con-
 querendi rationem habebit, quod, cum ipse exemplo suo præ-
 ierit, & apertè Jo. 6. dixerit: *Omne, quod dat mihi Pater ad
 me venit. Et eum, qui venit ad me, non eieciam foras: quia des-
 cendi de celo, non ut faciam voluntatem meam, sed eius, qui
 misit me:* ipsi exemplum hoc imitari neglexerint, neque in
 salute ac perfectione animarum procuranda, prout vocatio
 ipsorum requirebat, cooperari Pastori suo summo studuerint.
 Quæ omnia sanè jure merito Pastori persuadere deberent, ut
 non solum descriptis his tribus temporibus, quantum sine in-
 cunctura majoris boni fieri poterit, promptissimum sese exhibeat
 ad confessiones ultrò accurrentium & petentium audiendas;
 sed etiam, ubi eos rariùs accedere advertit, ad crebriorem hu-
 justam necessarij & salutiferi Sacramenti usum omni adhibi-
 tà industriâ ac conatu invitet, & incitet; sic enim iterum
 exem-

exemplo suo summus Pastor Christus docuit, qui ovem perditam tam sollicitè quæsit, nec à quærendo destitit, donec inventam in ovile reduceret. Quem in finem non parùm proderit, si Pastores Animarum saluberrimam S. Chryostomi exhortatione frequenter perpendant, sequentibus verbis expressam. hom. 29. in epist. ad Rom *Perpendamus Ovium Pastores illos, qui in Cappadocum regione sunt, qualia & quanta pro pecorum suorum studiis patiantur. Illi saepe numero unum verum triduum nive obruti perdurant. Dicuntur autem, & qui in Lydia sunt, non minora mala ferre, dum integros menses difficilem illam solitudinem, pessimarumque bestiarum plenam vagando circumeunt. Si tantum erga pecora diligentia impendunt Pastores illi, quam quæso excusationem habebimus, quibus Anima rationales concredita sunt, quòd profundum hunc somnum dormimus? respirare enim omnino oportebat: quiescere autem omnino, & non circumquaque percurrere, innumerisque etiam mortibus seipos pro ovibus istis exponere, id demum non est boni Pastoris. An ignoras gregis huius dignitatem? An illius gratiam Dominus tuus innumera non fecit? an non postremo & sanguinem sudis? Tu verò requiem quaris? & quid Pastoribus istis poterit peius esse? an non perpendis, quòd oves istas circumstant, Lupi multo amaricatiores & scæviores? an apud te ipsum non reputas, quàm mente sit opus ei, qui talem Praefecturam sit administraturus? & homines quidem, qui Populis praesunt, si quando de rebus fortuitis consulturi sunt, diebus non contenti, noctes etiam vigilando adhibent; nos verò, qui pro ipso celo certamen habemus, ipso quoque die dormimus? Quis, quæso, ab eo nos supplicio eripiet, quòd istis debetur? si enim corpus irucidandum exponere, si innumeras mortes ferre oportebat; numquid ad hoc munus tanquam ad nundinas currendum erat? Et post pauca? Bonus Pastor, & talis quidem, qualem Christus vult, cum innumeris componi potest Martyribus, si quidem Martyr semel tantum propter ipsum moritur, hanc verò millies propter gregem: si modo talis sit Pastor, qualem esse oportet. Talis enim Pastor singulis diebus mori potest: strenuo hic animo opus est.*

Qu. 3. *Quibus motivis se Confessarius quilibet excitare possit ad confessiones cum magna alacritate ac constantia audiendas? R. ijs potissimum, quibus P. Ludovicus de Ponte se excitavit, quæque in vita ejus manuscripta sequentibus verbis expressa*

leguntur, uti P. Nicolaus Lancizius opusc. 13. n. 429. testatur. Primò Confessiones, inquit, audire est actus heroicus, qui valde placet DEO, quia in hoc actu Confessarius iuvat ad reducendas animas ad suum Creatorem, & ut eis reconciliatur, & hoc magis immediatè, quàm in aliis. Secundò, quia ibi exercet opera misericordiæ spiritualia, & spiritualiter corporalia. Ibi docet ignorantes, corrigit errantes, condonat injurias DEO illatas, solatur tristes, orat pro vivis, & darbona consilia. Ibi redimit captivos, & soluit è carcere incarceratos condonatione peccatorum: vestit nudos veste gratia, dat cibum, prout illo opus habent. Et ita puto bonum Confessarium inventurum DEI misericordiam. Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur, quia non est elemosyna, quæ hanc adæquet. Tertiò, quia in hoc ministerio satisfacimus officio nobis à Deo commendato; sicut Sacerdotis est officium consecrare Corpus Christi Domini nostri; ita ejusmodi officium est, posse absolvere, & condonare peccata, quia pro utraque re recipit potestatem. Et ita, qui habet licentiam & sufficientiam, quando hoc facit, facit suum officium, & qui est ex Societate, habet hoc ex instituto & obligatione suarum Regularum. Quartò, quia in hoc officio se homo vincit, & multas repugnantias carnis, & est cum minori applausu, quàm concionari. Hucusque ille. In quorum confirmationem proderit etiam meminisse historiarum, quæ in magno Speculo Exemplorum V. Confessio ex. 18. his verbis descripta legitur: Quidam Frater bonus Prædicator habuit multos Filios & Filias confessionis, hanc virtutem habuit, quòd pauperularum & devotarum Personarum confessiones libenter audiebat. Quo jacente in extremis, quædam mulier devota vidit in excessu mentis, quòd idem Frater erat Filius perditionis, usque dum Spiritum exhalare debuit, & tunc Dominus misertus salvavit ipsum. Nam ejus animam egressa descendit in gravissimas incendii pænas, sed ipsa die mortis sue vidit lacrymas & orationes devotarum Filiarum suarum magnam partem incendii ejus extinguere. Horâ autem liberationis ejusdem Fratris venit vox ad eandem Sororem dicens: Propera ante Altare S. Catharinæ, quia ibi hodie dedicatio erit (in isto enim Altari idem Frater solitus erat celebrare) quæ jussa complens vidit Fratrem illum duci è purgatorio, &

venire super idem Altare, & protinus multi Filii & Filia ejus, qui antè obierant, & ad Patriam discesserant, descenderunt de caelo, eumque secum in caelestem Patriam abduxerunt. Atque his & similibus motivis quàm plurimi Confessarii sese excitant ad confessiones cum magna charitate & promptitudine audiendas, quorum aliquot exempla ad excitationem languidorum Confessariorum breviter placet enarrare. P. Petrus Faber, ut in vita illius l. 2. c. 12. legitur, Confessiones audiens cogitabat, se scoparum instar esse, quæ, cum cætera verendo purgârent, ipsæ sordidæ relinquuntur. Ad hanc ergo operam Famuli instar suum studium Christo offerebat, precabaturque hominibus Societatis, ut scopæ illius fieri, & appellari possent; habere enim DEVM in domo sua, multa nobilia instrumenta, sibi autem & aliis fociis abunde fore, si scoparum loco esse concederetur, cujus rei gratiâ aliquando Sacrificium obtulit, ut ipse & Socii dici possent, splendidæ Christi & gloriosæ scopæ. P. Vincentius Castagnola, cum in Confessionali quotidie per multas horas sederet, sæpe autem nemo in templo esset, rogatus causam, cur nihilominus tam constanter sederet? egregium hoc responsum dedit: Mercatores & Opifices læpissimè, cum nihil vendunt, spe tamen lucri in suis tabernis otiosi sedent, cur non perinde Confessarius in luctum spirituale intentus, magnâ patientiâ expectet, donec aliquis adveniat, & prædicti lucri obtinendi occasionem præbeat? Annal. Tolet. Coll. Madrid. 1613. anni. P. Consalvus Mederius, post Sacrum manè lectum, toto matutino tempore pedem è Confessionali non efferebat, nisi obedientia vel charitas avocaret, uti Historia Societatis p. 1. l. 12. n. 66. testatur, quæ etiam l. 8. n. 31. de P. Silvestro Landino narrat, eum ab horis antelucanis usque ad secundam noctis horam, nullo tedio, nulla fatigatione consistentes audivisse. Magis verò admirandum est, quod de P. Ægidio Gonzalez annuæ Collegii Madritani anno 1596. pag. 402. commemorant, quòd scilicet, quamvis triginta duos annos variis regendi muneribus, Provincialis, sæpius quoque diversarum Provinciarum Visitator exegisset, sexagesimum quartum ætatis, quadagesimum quintum in Societate explevisset, variisque morbis fatigatus esset, tantâ tamen assiduitate confessiones exceperit, ut juvenum bene validorum operam æquaret; sed &, cum in

morbum fatalem incidisset, adhuc ex lecto confessiones audiverit; unde tantum contraxit habitum, ut jam morti proximus atque à mente destitutus confessiones sibi audire videretur, atque intermortuis vocibus, absolutionis formam identidem pronunciaret. Neque DEVS tam fidelium suorum Ministrorum labores & charitatem favoribus suis destituit; ceterè de Patre quodam, annuæ Collegii Taurinensis ann. 1594. restantur, eum dum in confessionibus audiendis tenuissimo cuique dat operam tanta divinæ dulcedinis ubertate completum esse, ut nunquam meminerit, se majorem expectatum fuisse.

Qu. 4. *Qua potissimum impedimenta absterere soleant à confessionibus alacriter, promptèque audiendis & quomodo ea removere, vincereque debeat Confessarius?* R. quatuor potissimum esse impedimenta, per quæ non pauci Confessarii à confessionibus audiendis absterrentur. Primum est, *timor duplex*; quo vel varios errores in confessione admittere ob casuum difficiliorum occurrentium solutionem timent; aut certè castitatis ob varia peccata luxuriæ audita violandæ periculum incurrere verentur. Sed neuter ex his timoribus Confessariû absterere debet, quò minus confessiones libenter & alacriter audiat. Non primus, quia Christus hoc tribunal non per modum carnificinæ (quis enim non horreret, in tali casu officium Judicis suscipere?) sed pro solatio & remedio Peccatorum instituit, atque adeò ad Sacramenti hujus administrationem non summam, sed mediocrem duntaxat diligentiam requirit, quam cum facillè adhibere possit Confessarius, meritò sperare potest, quòd facienti tibi, quantum est in se, DEVS suam gratiam tantò minus sit denegaturus, quanto majus habet desiderium, ut hoc Sacramentum alacriter & fructuosè à suis Ministris administraretur. Sed neque secundus timor absterere debet; quia, ut sapienter noster P. Balthazar Alvarez c. 5. vit. dixit, securitas in agendo cum Proximo, cum ex obedientia (vel charitate) fit, est valde magna, adeò ut si quis obediendi causa infames Feminas accederet, ut illas Christo lucraretur, cum eis agens mundissimas haberet cogitationes, quasi esset Angelus DEI; & si ex propria voluntate in cubiculo maneret, frædis ibi cogitationibus ureretur. Speret ergo, si Christum velut Filium DEI, & Sacramentum hujus

hujus Authorem sibi gratiâ suâ assistentem habeat, experturum se, quod tres Pueri in fornace Babylonica sunt experti, & à flammis luxuriæ illæsum mansurum. Sed & certò sibi persuadeat, plùs longè DEO placiturum, si cum sincera intentione solius DEI gloriæ, & salutis animarum procurandæ, & firma fiducia in divino auxilio confessionale pro confessionibus audiendis accedat, quàm si ob inutiles scrupulos & vanum timorem se à confessionibus excipiendis absterreri sinat.

Alterum impedimentum est *Horror molestia*, quæ in excipiendis confessionibus crebra sanè, ac non levis accidere solet; sed cum, teste pio Asceta l. 3. de imit. c. 5. amor onus non sentiat, & labores non reputet, facilè has omnes molestias supportabit, si cor suum ardenti DEI, Proximi, quin & suiipsius ordinato amore inflammare studuerit; & quantopere per hoc Ministerium DEI gloriam promovere, Proximo prodesse, & proprium meritum augere possit, paulò accuratiùs perpendit. Certè omnes horæ, quas in confessionibus audiendis consumpserit, videbuntur illi breves præ amoris, quo in divinam gloriam, animarumque & propriam salutem atque perfectionem rapietur, magnitudine.

Tertium impedimentum est, eorum, quorum confessiones excipiendæ sunt, *ruditas ac simplicitas*, nec non & *status humilitas*; hinc experientia, utinam non crebra! ostendit, aliquos Confessarios, quando Personarum nobiliorum vel honoratorum, maximè Feminarum, confessiones excipiendæ sunt, promptos se ad id obsequium exhibere; secus verò, si non nisi ad Rusticorum, aliorumque simplicium Hominum confessiones audiendas vocentur; de quorum Zelo jure illud Thomæ Kempensis l. 1. c. 15. dixeris: *Sape videtur esse charitas, & est magis carnalitas, quia naturalis inclinatio, propria voluntas, spes retributionis, affectus commoditatis raro abesse volunt.* Qui enim veram erga DEXM, Proximum, & seipsum charitatem seriò semel concepit, & finem, quem debet, sibi propositum habet, non modò non horrebit ejusmodi Personarum confessiones excipere, sed potiùs easdem præ aliis omnibus optabit, & fovebit, eò quòd in earum confessionibus audiendis major quidem labor, sed minus etiam periculum reperiat, & præterea DEI beneplacitum, animarum salus, & proprii meriti augmentum ob sinceriores intentionem, &

generosorem sui victoriam multò copiosius obtineatur, ipse
que Confessarius tum DEVM (cujus est cum Simplicibus ser-
mocinatio, teste Salomone prov. 3.) tum Christum (qui pro
omnibus æqualiter mortuus est, & insuper dicebat: *Sin-
Parvulos, & nolite prohibere, venire ad me.* Matt. 19.) perfec-
tius imiterur. Meritò ergo Confessarius, qui ejusmodi in se
aversionem erga simplices, rudésque Personas sentiet, illam
sibi S. Jacobi c. 2. exhortationem applicabit: *Fratres mei, no-
lite in Personarum acceptione habere fidem Domini nostri IESU
Christi gloria. Etenim si introierit in conventum (aut confes-
sionale) vestrum vir aureum annulum habens in veste candida,
introierit autem & pauper in sordido habitu, & intendatis ad
eum, qui indutus est veste præclara, & dixeritis ei: Tu seds bene:
pauperi autem dicatis: Tu sta illic, aut seds sub scabulis
pedum meorum; nõne indicatis apud vosmetipsos, & facti estis
Judices cogitationum iniquarum? Audite, Fratres mei dilectissi-
mi, nõne DEVS elegit Pauperes in hoc mundo, divites in fide,
& hæredes regni, quod repromisit DEVS diligentibus se?*

Quartum impedimentum est fervor & pruritus ad alia ne-
gotia & functiones per agendas: sed quæ nobilior functio, quod
majus negotium incumbere potest Confessario, quam con-
fessionum audiendarum, maximè si híc & nunc charitas &
obedientia id exigant? quid aliud potest Confessarius (si qui-
dem legitimam intentionem habeat) in illis functionibus
quærere, nisi beneplacitum DEI, animarum salutem, & me-
ritorum propriorum incrementum? cum autem hæc omnia
perfectius in confessionum audiendarum functione reperian-
tur, quàm in ullo alio, an non meritò relictis aliis negotiis
in hoc unum toto studio, animique conatu incumbit? maxi-
mè cum sic prudenter sperare possit, DEVM postea ad reliqua
officii sui functiones tantò copiosorem gratiam largiturum,
quantò digniorem se illà per præcedentem charitatis & obe-
dientiz nobilem functionem fecerit; nam, ut rectè Sanctus
quidam Doctor Ecclesiæ dixit, scientia (& quicunque alius
fructus aut emolumentum) quæ propter virtutem despiciunt,
propter virtutem melius recuperatur.

Qu. 5. Quæ industria à Confessario adhibenda sint, ut con-
fessiones cum debita perfectione & fructu audiat? R. sequentes
potissimum adhibendas videri. 1. Ut magnificat hoc mu-

mus tanquam unum ex iis, quæ muneri Pastoralis præcipue sunt annexa; ideoque etiam cum magna alacritate, quoties occasio datur, ad confessiones audiendas accedat; Et quidni magnificat Confessarius hoc munus, cum ad talem æstimationem, sive supra se, sive infra se, sive extra, sive intra se convertat, magnopere impellatur. Nam 1. Si *supra se* convertat sese, videbit nihil gratius esse DEO Patri, cujus imago devotata renovatur, & Filius prodigus reducitur; Nihil DEO Filio, cujus oves tanto pretio emptæ, perditæque reducuntur; nihil Spiritui sancto, cujus templa diruta & polluta reparantur, & conciliantur. 2. Si *infra se* convertat sese, advertet, nihil salubrius se posse præstare purgantibus animabus (si enim unicum duntaxat misericordiam opus illis tantopere prodest, quantum proderit illud opus, quod omnia ferè misericordiam opera comprehendit, uti auditionem confessionum comprehendere, supra ostensum est) nihil magis odiosum Diabolo, ut qui ultrò quondam factus est, nihil esse in Ecclesia, quod tantum ipsi noceat, quod sic virtutem ipsius enervet, quam confessio, eò quod per hanc vincula peccatorum mortalium, quibus hominem constrictum tenet, rumpantur. Hinc S. Augustinus in lib. de pæn. ait: *Confessio est salus animarum, dissipatrix vitiorum, oppugnatrix Daemonum. Quid plura? obstruit os inferni, portas aperit Paradisi.* 3. Si se *extra se* ad ipsos Pœnitentes convertat, quid utiliùs illis præstare potest, quam si summo morbo animæ depulso, sanitatem integram restituat? ex inimico amicum DEI constituat? ex inferno ereptum cælo transcribere laboret? 4. Denique si se *intra se* convertat, quid utiliùs est ad augmentum meriti? quid digniùs, quam DEI Vicarium & Judicem in remittendis peccatis agere? quid jucundiùs, quam animas tam pretiosas lucrari, & cum iisdem æterna felicitate frui?

Si ergo Mercatores ad illas Nundinas, in quibus magnum lucrum, licet frequenter falsò, sperant, magna celeritate accurrunt, totisque diebus, etiam cibi & potûs oblitî, in tabernis hærent, atque Emptores expectant; quanto magis Confessarius ad confessionale, in quo tam insigne ac certum, tum animarum, tum meritum propriorum lucrum sperare potest, accelerare, atque in eo, quamdiu Pœnitentes vel Emptores salutis suæ adsunt, perseverare debet. Si Christus ad

Centurionis Puerum vocatus mox dixit: *Veniam, & curam* eum, quidni idem Confessarius ad suos Pœnitentes curantem vocatus faciat, & dicat: O quantum solatium capturus esse Confessarius, si promptum se in hoc obsequio præberet, dis- que de ipso quoque, ut olim de Christo dici posset: *Et omnia turba quærebat eum tangere* (vel ei confiteri) *quia visum se illo exibat, & sanabat omnes.* Luc. 6. 2. Ut fugiat in Confessionibus audiendis, quidquid exoticum est, & singularitatem sapit; sed potius conformitatem cum aliis Sacerdotibus omni ratione servare studeat; & merito, tum quia etiam Se- culares, quando literas dant, in quibus debita remittunt, vel gratias indulgent, omnes condiciones & formas ad contractum & privilegium requisitas exactissimè observant; tum quia talis conformitas est singulare omnium actionum ornamentum, atque aded in Sacramentis propter eorum excellentiam specialiter observanda est; tum quia denique etiam ad ipsius Confessarii, & aliorum devotionem excitandam (quem ob finem ejusmodi cæremoniæ potissimum instituta sunt) non parùm conducit eadem conformitas; tum quia per ejus- modi conformitatem etiam inter ipsos Confessarios concordia animorum generatur, à qua potissimum confessionum fructus dependet; ut enim ex dissidio Medicorum diversa pharmaca præscribentium grave plerumque ægrotis periculum creatur; ita ubi Confessarii in erudiendis & tractandis Pœnitentibus discordes fuerint, & alter in severitatis, alter in lenitatis nimix spiritu procedit, merito destructio potius & perturbatio Pœnitentis, quàm ædificatio sperari potest. Accedit, quòd Dæmones omni studio fructum confessionum impedire conentur, atque aded deceat Confessarios per concordiam unitos esse, ut tantò fortiores contra insidias & machinationes Dæmonum existant. Sed & ipsum denique Confessarii officium hanc conformitatè exigit, cum enim omnes Agni mansueti, qui tollit peccata mundi, Personam sustinent, merito quoque omnes illius mansuetudinem imitari, atque aded uniformem procedendi modum observare debent.

3. Ut sedulò caveat, ne aut ipsi Pœnitenti, aut ulli alteri per confessionis exceptionem ullum scandalum aut offensæ occasionem præbeat. Quæ doctrina aded cordi fuit S. Ignatio Societatis JESU Fundatori, ut nihil minùs pati posset, quam

si Subditorum suorum quispiam vel minimam etiam, licet imprudens, causam offensæ præbuisse. Hinc dicere solebat, teste Orlandino l. 16. hist. Soc. n. 122. in Societate, duo esse hominum genera; unum eorum, qui exstruerent solùm: alterum eorum, qui simul exstruerent, & destruerent. Primum genus sibi probari, & esse eos, qui Zelo uterentur considerato, providentes, ne quam damni causam non modò re, sed ne specie quidem darent; neve ij offenderentur, qui, si Adversarij fierent, possent nostrum in divino obsequio, & salutis publicæ studio impedire cursum; atque adeò quædam, quæ rectè alioqui fiebant, omittenda censebat, non damni privati formidine, sed operum respectu potiorum, quia sæpenumero, dum parùm cautè quid attentatur, nec illud efficitur, & mora multis aliis obijcitur. Illa ergo lucra animarum præcipuè operabat, quæ, quantum fieri posset, nullius in offensionem incurreret. 4. Ut in confessionibus audiendis meminerit, se Judicem, Medicum, & Magistrum, seu Patrem spirituales agere, ideòque paternam quandam & spirituales gravitatem ac severitatem potiùs, quàm nimiam familiaritatem ostendat; nam, talis familiaritas præter alia incommoda & pericula triplicem parit contemptum. 1. *Ipsius DEI*, dum per mutuum amorem agglutinati Pænitens & Confessarius, DEI amorem tantò magis imminuunt, quantò magis in sensibili suo & periculoso amore proficiunt. 2. *Confessarii*; dum propter familiaritatem nimiam minùs timetur, & exhortationes illius exiguo fructu audiuntur. 3. *Conscientia*, dum propter lenitatem Confessarii liberiùs peccatur. Paternam ergo gravitatem assumere potiùs oportet, quæ in eo consistit, ut & à blanditiis, & à nimia severitate absteatur, itaque simul & ametur, ac timeatur Confessarius à Pænitente, quemadmodum Patres à Filiis suis amari ac timeri solent. 5. Ut in iisdem confessionibus excipiendis sapientissimum S. Francisci Xaverii monitum observare studeat, qui, ut vitæ l. 6. c. 17. legitur, confitentibus non festinatam, sed diligentem navandam operam censebat, monens Confessarios, ut præoptarent, confessiones paucas ritè factas audire, quàm multas temerè peractas. Quæ enim confitentes intentius excuti posse? quæ eorum fraudibus, odiis, vitiis adhiberi remedia, nisi per otium curarentur? an verò dubium esse, quin confessio una rectè instituta, multis

multis cursim peractis præferenda sit? cum præsertim confessio aditum aperiat ad sanctissimum Sacramentum. Quæ tamen omnia de his præcipuè intelligenda sunt, qui rarius confitentur, aut majori infirmitate præmuntur; nam alioquin necessitas aut specialis utilitas hoc non suadet, præstat citius expedire Pœnitentes, tum ad molestiam aliorum pariter confiteri volentium cavendam; tum ad multa pericula & incommoda, quæ ex longis & inutilibus colloquiis oriri solent, attendenda. 6. Ut singulari studio noxiam illam, & à Confessionali omni studio eliminandam Zelotypiam, quæ Confessarij interdum accensi ægrè ferunt, si sui Pœnitentes alijs confitentur, diligentissimè devitet, ad hoc enim faciendum non leves eum causæ impellere debent. Nam primò, nemo venit ad Confessarium, nisi Pater cælestis traxerit illum; si autem hic Pœnitentem ad alium Confessarium trahit, quam causam querelæ habere potest neglectus Confessarius, maxime, si solum DEI beneplacitum & voluntatem quærat, quam æque in non audito perficere & implere potest? Secundò, etiam si Proximi seu Pœnitentis salutem sincerè quærat, gaudere potius, quam tristari de discessu deberet, cum seipsum minimum omnium, atque ad omnia ineptum esse, sibi persuadere debebat, adeoque prudenter præsumere possit, Pœnitentem ab alio Confessario & peritius & efficacius curatum iri. Tertiò, quia nihil ipsi etiam de merito decedit per discessum Pœnitentis, cum & voluntas ipsius bona, quæ audire paratus erat Pœnitentem, suo merito non sit caritura; & præterea, dum alteri Confessario, ad quem transit Pœnitens, de fructu obtento gratulatur, ejusdem se quoque participem faciat juxta illud S. Davidis pronunciatum: *Particeps ego sum omnium misericordiarum tuarum, & custodientium mandata tua.* Psal. 118.

DE DUODECIMA OBLIGATIONE

Ad errores in confessione audienda commissos emendandos.

Qu. *An Confessarius obligetur ad errores in confessione commissos emendandos?* R. pro resolutione hujus quæstionis distinguendum esse inter triplicis generis errores.

Primum genus est errorum ad substantiam pertinentium,